

Näillä 5 vinkillä pidät mökkirannan kunnossa

Onko hiusten pesusta järvessä haittaa, kannattaako kaislikko niittää polskuttelun tieltä? Kokosimme viisi kunnostusvinkkiä, joilla pidät oman mökkirantasi puhtaana.

Kotimaa
17.6.2016 klo 11:32

Meeri Niinistö

Mistä on kyse?

- Mökkiläisenä voi vaikuttaa paljon oman rannan ja järven kuntoon
- Niittämistä ja ruoppausta kannattaa tehdä hillitysti
- Järvi ei ole pesu-, eikä jätevesien paikka
- Mökin luonnontilaista ympäristöä kannattaa vaalia

1. Niitä hillitysti

Lumpeet, kaislat ja muu kasvillisuus saattavat viedä tilaa pulikoinnilta. Pieni raivaus saattaa olla aiheellista ja täysin suotavaa.

Kaislikot ja muu kasvillisuus ovat kuitenkin tärkeitä suojapaikkoja linnuille ja kutupaikkoja kaloille, siksi ei tulisi niittää vain oman viihtyvyyden vuoksi. Rannan kasvillisuus myös suodattaa rannasta valuvia ravinteita.

– Ranta täytyy pitää mitoitukseltaan sellaisena, ettei se joka vuosi laajene työleirin omaisesti. Kasvillisuutta voi pitää kurissa, mutta ei liikaa, sanoo Lahden kaupungin vesiensuojelupäällikkö Ismo Malin.

Niitetty kasvimaassa tulee korjata kuivalle maalle. Koneellisesta niitosta tulee myös ilmoittaa ely-keskukseen.

2. Istuta kasvisi kuivalle maalle

Kasvimaat, kukkapenkit ja irtonurmet tulisi istuttaa vähintään kymmenen metrin päähän rantaviivasta. Kasvimaista valuvat lannoitteet ja esimerkiksi multa rehevöittävät järveä.

Hämeen ely-keskuksen ylitarkastaja Heini-Marja Hulkko toivoo, että rantamökeillä lannoitus olisi kaiken kaikkiaan mahdollisimman vähäistä.

– Vaikka ne [kasvimaat, nurmi] pitävät kesällä sen veden, joka siihen sataa, niin syksyn ja kevään vesisateiden aikana sieltä huuhtoutuu paljon ravinteita. Meillä on paljon esimerkkejä pienistä järvistä, joissa pelkästään kesämökeillä on saatu järvi rehevöitymään, sanoo vesiensuojelupäällikkö Malin.

Rannan tuntumassa myös monet vieraskasvit ovat kiellettyjen listalla, sillä ne leviävät helposti vesistöjä pitkin.

– Olen nähnyt, kun punaisia lumpeita on tuotu omaan rantaan. Yleensä mökin omistaja ei edes omista vesialuetta, vaan osakunta. Monet tällaiset kasvit vaativat,

että ne istutetaan ruukussa veden pohjaan ja haetaan syksyllä pois. Ei tällaista voi toisen alueella tehdä, sanoo Malin.

3. Järvi ei ole pesupaikka

Pese itsesi, autosi, ruokasi, mattosi ja hiuksesi muualla. Laiturin voit pestä esimerkiksi mäntysuovalla tai etikalla. Tärkeää on, että aine on fosfaatitonta.

– Kaikki, mikä järveen menee – mäntysuopakin – hajoaa ja kuluttaa happea. Silloin, kun pestään jotakin omassa rannassa, niin yleensä se jää siihen omaan rantaan hajoamaan. Harvoin se kulkeutuu minnekään kauemmas. Se saattaa liettää ja rehevöittää nimenomaan sitä omaa rantaa, muistuttaa Hulkko.

Hiusten pesu järvivedessä saunan jälkeen saattaa tuntua vähäiseltä ympäristön kannalta. Malin muistuttaa, että todennäköisesti naapurimökissä ajatellaan aivan samalla tavalla.

– On hyvä muistaa, että siinä on usein monta sataa mökkiä vieretysten. Kun on joukkovoimaa takana, niin sillä on jo vaikutusta järven tilaan.

4. Tarkista, ettei jätevesi valu veteen

Käymälää ei tule sijoittaa liian lähelle rantaa. Mitä kauemmas, sen parempi, neuvoo Hulkko.

– Kompostoiva käymälä on mökkiläisenkin kannalta hajuttomin ja helpoin vaihtoehto. Sekin tulee pitää kaukana rannasta, ja sillä tavalla hoidettuna, ettei sieltä valu mitään järveen. Sieltä voi tulla bakteerejakin rantaan, jos se jää hunningolle.

– Saunasta kannattaa tarkistaa, että harmaat vedet menevät jonkun suodatuksen kautta, jotta vedet eivät valu suoraan järveen, vaan jonkin imeytyksen kautta, lisää ylitarkastaja Hulkko.

5. Älä ruoppaa turhaan

– Mökkiläisen tulee muistaa, että järvi on, mitä se on. Jos se on matala, niin se on matala, kiteyttää Hämeen ely-keskuksen ylitarkastaja Heini-Marja Hulkko.

Jos järvi on matala, ei asiaa auta edes koneellinen ruoppaus. Sellaisella järvellä on vain kahlailtava tai rakennettava pidempi laituri. Se on järven valinta -kysymys, sanoo Hulkko.

– Monet haluavat syvän mökkirannan, vaikka itse ranta-alue on matala. He kaivavat poteron ja seuraavan syys- tai kesämyrskyn jälkeen se on täynnä lietettä. Silloin se on todella vaikea saada kuntoon enää.

Ruoppausta suunnitellessa kannattaa ottaa huomioon järven pohjan muoto. Jos pohja ei vietä järvelle päin, ruopattu ranta voi olla yhden kesä huvi.

– Jos ruoppaus on mahdollista, niin rannan tulisi syventyä edelleen järven selälle päin. Silloin ruoppaus toimii, ja kun vielä laitetaan suodatinkangas ja hiekka päälle, niin ei pölyä, neuvoo Lahden kaupungin vesiensuojelupäällikkö Ismo Malin.

Ruoppauksesta tulee myös tehdä asianmukaiset ilmoitukset. Koneellinen ruoppaus vaatii aina ilmoituksen ely-keskukseen. Jos ruopattava alue on yli 500 kuutiota, pitää aluehallintovirastosta hakea lupaa. Malin huomauttaa, ettei ruoppauksesta kannata tinkiä, jotta ranta ei liety uudestaan heti seuraavana kesänä.

+ 1: Anna luonnon hoitaa

– Luonnontila on aina valttia. Mitä vähemmän rantaa muokkaa, sitä parempi.

Näin summaa Hulkko. Jokainen mökki on pieni päästölähde, ja mitä lähempänä mökki on rantaviivaa, sitä enemmän se altistaa järveä rehevöitymiselle.

Luontoa voi edesauttaa keräämällä kasvijätteet alkukevästä rannalle kasaan. Suomalainen mökkikansa saakin kiitosta ylitarkastajalta: mökkiläiset ovat ympäristötietoisia. Kaljatölkkejä ja muuta roskaa heitetään yhä vähemmän tuhansiin järviimme.

– Ihmiset kyselevät paljon vesiensuojelusta ja perustavat järvien suojeluyhdistyksiä, jotka vaativat esimerkiksi mökkiläisten ohjetauluja, Hulkko iloitsee.